

Pět kroků k bezpečné umělé inteligenci

MGR. VERONIKA PŘÍBAŇ ŽOLNERČÍKOVÁ
ÚSTAV PRÁVA A TECHNOLOGIÍ, PRF MU

5 výzev pro regulaci AI

1. Přičitatelnost odpovědnosti škod způsobených umělou inteligencí
2. Prokazování příčinné souvislosti mezi škodnou událostí a následkem
3. Aplikace odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku na autonomní software
4. Nutná úprava legislativy ve specifických případech (silniční legislativa, drony)
5. Vytvoření dohledového systému a orgánů

Přičitatelnost odpovědnosti za AI

- ▶ Problém:
  - ▶ Zapojení většího množství aktérů (kooperativní systémy), případný rozdíl mezi tvůrcem softwaru a výrobcem hardware, roztržitá odpovědnost za provoz, výrobu, datovou infrastrukturu
  - ▶ Společně s tím roztržitě režimy odpovědnosti – různé obecné a zvláštní případy
- ▶ Odpovědnost lze vyvodit i z obecných ustanovení (§2910 OZ – malá klauzule deliktního práva, § 2900 OZ – prevenční povinnost zabránit vzniku nedůvodné újmy)
  - ▶ Právo netrpí nedostatkem, ale v důsledku uplatnění těchto ustanovení by mohlo dojít k nespravedlivým závěrům, dále by se jednalo o judikaturní oříšek

Prokazování příčinné souvislosti

- ▶ Problém:
  - ▶ Existenci příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním škůdce a způsobenou škodou prokazujeme ve dvou krocích. **Prvním krokem** je zjištění, zda existuje faktická (přírodní) příčinná souvislost. V rámci tohoto zkoumání stanovíme možné příčiny vzniku škody a zkoumáme, zda by škoda vznikla i bez předpokládané příčiny. **Druhým krokem** je identifikace, zda je příčina vzniku škody právně relevantní.
- ▶ Potenciální řešení:
  - ▶ Zakotvení definice příčinné souvislosti v OZ – je to potřeba?
  - ▶ Výslovná úprava, kde je potřeba prokázat PS „všechno nebo nic“

Vada výrobku

- ▶ Bezpochyby má smysl uplatňovat na konstrukční vady odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku i u AI
- ▶ Tuto odpovědnost užíváme běžně pro movité věci, které jsou uváděny na trh, jak je definováno v § 2939–2943 OZ
- ▶ Problém:
  - ▶ Obecná uplatnitelnost skutkové podstaty odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku na software
  - ▶ Uplatnění na autonomní software - nefunguje na základě instrukcí daných člověkem, co je chybovost?

Úprava sektorové legislativy

- ▶ Stupeň autonomie, ve kterých je systém operovat, není ideálním kritériem pro určování odpovědnosti, ani pro zhodnocení rizikovosti této technologie
  - ▶ Důležité se mi jeví kritérium lidské kontroly – zda a kdo ji měl v době vzniku škody
- ▶ Technické požadavky (technické normy) na bezpečnostní funkce autonomního systému usnadní úlohu legislativcům, soudcům i výrobcům technologie
- ▶ Pojištění, institut povinného ručení
  - ▶ Automobily, drony
  - ▶ „provozovatel“

Dohledový systém a orgány

- ▶ V současnosti není jasné, kdo by to mohl mít na starosti – co jsou vhodné stanice technické kontroly – pro homologaci i průběžné
- ▶ V budoucnosti se zdá být ideální sloučit povinnost kontrolovat podle jednotlivých regulací, které se týkají AI
  - ▶ Návrh Aktu o umělé inteligenci
    - ▶ 21. května 2021 Evropská komise představila návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (nařízení o umělé inteligenci)
  - ▶ Návrh Aktu o datech
    - ▶ 23. února 2022 Evropská komise představila Akt o datech, legislativní návrh, který má za cíl přispět k budování evropské datové ekonomiky a definovat právní rámec pro přístup k neosobním datům a jejich využívání.

Děkuji za pozornost!

zolnercv@law.muni.cz